Cena egz. 10 gr

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXIX Poniedziałek 12 grudnia 1938 r. Nr. 341

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61078 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową zł. 2.50

Kraków
Św. Anny 12.
Biblioteka
Jagiellońska

Rola prawników w życiu Polski

Zjazd zespołów prawniczych Obozu Zjednoczenia Narodowego

WARSZAWA, 11.12 (Tel. wł.) Dziś o godz. 11 odbył się w oficerskim kasynie garnizonowym 1-szy zjazd zespołów prawniczych Obozu Zjednoczenia Narodowego. Na zjazd przybyło ponad 800 prawników z terenu całej Polski.

Zjazd otworzył szef OZN gen. Stanisław Skwarczyński.

Następnie program przemówienie, gorąco przyjęte przez zebranych, wygłosił wiceminister sprawiedliwości prof. Adam Chełmoński.

Przemówienie szefa OZN pos. gen. Skwarczyńskiego

Otwieram ogólnopolski zjazd prawników — członków Obozu Zjednoczenia Narodowego i witam jego uczestników.

Panowie, jako prawnicy rozpoczynacie jedni z pierwszych swą działalność w formach organizacyjnych zespołów zawodowych i zagadnieniowych przewidywanych w strukturze organizacyjnej naszego obozu.

Wyrażam swą gorącą radość z tego faktu, że właśnie wy, prawnicy stajecie do tej pracy zespołowej, uważam bowiem, że rola prawnika w życiu publicznym jest szczególnie doniosła i odpowiedzialna.

Macie panowie przed sobą wielkie zadanie. Wskazał je najlepiej Józef Piłsudski, kiedy mówiąc o objęciu przez siebie w roku 1918 steru nawy państwowej, podkreślił wyraźnie, że pierwszym jego „postanowieniem było szukanie prawa i umocnienie poczucia jego w całym narodzie".

Prawnicy polscy nadal muszą szukać tego prawa zgodnego z duchem i charakterem naszego narodu. Nie wystarczy w tej dziedzinie tylko czysta teoretyczna praca kodyfikacyjna.

Aby prawodawstwo polskie było jednolite najlepiej znajdowało właściwe zrozumienie musi odpowiadać warunkom psychicznym narodu polskiego, musi liczyć się z zachodzącymi przemianami życia zbiorowego i nowymi nurtami społecznymi. Zależy to w dużym stopniu od samych prawników, od stopnia związania się ich z życiem publicznym i wnikliwego wyczuwania zachodzących w nim procesów społecznych i gospodarczych.

Z natury swego wykształcenia prawnicy odrzeni są szeroką skalą zainteresowań i posiadają poważne kwalifikacje do spełniania w życiu społecznym funkcyj organizatorsko - kierowniczych.

Prawnicy Polacy muszą zrozumieć jak wielkie mają przed sobą zadania, jak poważne czeka ich praca i jak wielkie znaczenie będzie miał ich czynny udział w życiu narodu.

Rola ich w życiu państwa nie ogranicza się tylko do sumiennego sprawowania swego urzędu.

Poza tym pamiętać muszą o swych naturalnych kwalifikacjach do wydajnej i pozadowniczej pracy w życiu społecznym i z tej pracy umieć wyniesć najlepsze obserwacje niezbędne do tworzenia nowych podstaw naszego polskiego prawa i do umiejętnego stosowania go w życiu.

W realizowaniu dążeń naszego Obozu do budowy Polski Wielkiej, Potężnej i Sprawiedliwej prawnicy mają szczególnie widzialne pole do pracy. Zarówno w dziedzinie swej pracy zawodowej jak i społecznej wiele bardzo mogą zdziałać dla podniesienia potęgi Polski przez utrwalanie i realizowanie idei Zjednoczenia Narodu.

Wycofanie ochotników
Z HISZPANII

PARYŻ, 11.12 (PAT) Havas donosi z Perpignan, iż wczoraj odbywało się dalsze wycofanie ochotników cudzoziemskich z Hiszpanii. Ogółem przekroczyło wczoraj granicę 377 ochotników, M. in. 104 Francuzów, 18 Belgów, 4 Holendrów, 8 Duńczyków, 68 Włochów, 24 Niemców, 5 Czechów i 20 Greków. 27 osób jako niepożądanych cudzoziemców, odesłano z powrotem do Hiszpanii.

Spokojne wybory w Kłajpedzie

Wyniki będą znane za kilka dni

KŁAJPEDA, 11.12 (PAT). Wybory do sejmiku kłajpedzkiego rozpoczęły się dziś z rana przy dość silnej frekwencji. Dotychczas nie zanotowano żadnego incydentu pomiędzy Niemcami a Litwinami. Wyniki wyborów zostaną opublikowane w połowie przyszłego tygodnia, po mieważ obliczenie głosów w całego terytorium autonomicznego odbywa się w Kłajpedzie.

ŻYDZI OPUSZCZAJĄ KŁAJPEDĘ

Aszkolwek w Kłajpedzie nie zanotowano żadnych wystąpień antyżydowskich, żydzi kłajpedzcy opuścili około 800 mieszkań.

Około południa frekwencja wyborcza na obszarze kłajpedzkim dochodziła do 50 proc. w miastach i do 40 proc. na wsi. Do południa nie zanotowano żadnego incydentu. Natomiast po wyborach dyrektoriat Kłajpedy, stanowiący obok gubernatora, mianowanego przez prezydenta republiki litewskiej, organ władzy wykonawczej na terytorium autonomicznym poda się do dymisji. Nowy sejmik obejmie następnie 5-dniowych członków dyrektoriatu.

KOWNO, 11.12 (PAT). W związku z wyborami do sejmiku kłajpedzkiego niektóre dzienniki wyrażają wątpliwość, czy Litwini zdobędą w nowym sejmiku dotychczasową ilość mandatów. Wedle obliczeń prasy w ostatnich czasach poza

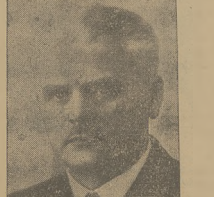

PRZYJAZD BURMISTRZA M. KOWNA DO WARSZAWY

Na zdjęciu podobizna burmistrza m. Kowna p. Antoniego Merkisa, który przybywa dziś do Warszawy, z rewizytą do prezydenta miasta gen. Starzyńskiego.

Zgon zasłużonego kapłana

przy poświęcaniu Domu Katolickiego

LWÓW 11.12 (tel. wł). Dziś w czasie poświęcenia Domu katolickiego na Kulparkowie (dzielnica Lwowa) w obecności ks. prezydenta pa dr. Twardowskiego i prezydenta miasta dr Ostrowskiego oraz licznie zaproszonych gości, zmarł nagle na udar serca proboszcz parafii św. Marii Magdaleny, kan. hon. obrońca Lwowa, kapelan harcerzy lwowskich, ks. Gerard Szmyd.

Znany kapłan odznaczony był Krzyżem Walecznych, Medalem Niepodległości, Krzyżem Obrony Lwowa, Złotym Krzyżem Zasługi oraz najwyższymi odznaczeniami harcerskimi jako b. przewodniczący zarządu lwowskiego ZHP.

Zgon ks. prob. Szmyda wywołał wśród społeczeństwa lwowskiego wielkie wrażenie i po wszechny żal.

Katastrofalny wybuch na statku angielskim

w porcie marsylskim

MARSYLIA, 11.12. Na pokładzie angielskiego statku cysterny „Maryanne" o pojemności 7.000 ton, stojącego w porcie przy nadbrzeżu uśWilsona, nastąpił wczoraj straszny wybuch. Statek ten uszkodzony bombą lotniczą w czasie pobytu w Walencji, został przyholowany do Marsylii i wyładowany na nedze 26 listopada, następnie zaś wprowadzono go do portu, gdzie przystąpiono do naprawy uszkodzeń.

Wybuch nastąpił około godz. 17, w chwili, gdy 13 robotników usuwało ze statku zwały piasku, którym w Walencji gaszono płomienie pożaru, wywołane go bombą lotniczą.

W kilka chwil po wybuchu, przybyła na miejsce statek pożarniczy i pożar ugaszono.

Trzech robotników odniosło b. ciężkie opaczenia. Czterech robotników, którzy znajdowali się w kabinie, gdzie nastąpił wybuch — utonęło.

Napad gangsterów na bank angielski

w biały dzień

LONDYN 11.12. Dziś popołudniu dokonano niezwykle śmiałego napadu na Royal Bank of Scotland w Glasgow. W napadzie brało udział 4-ch osobników, którzy zdołali zbiec.

Bandyci najechali przed gmach banku samochodem, 2-ch z nich pozostało w aucie, a 2-ch weszło do wnętrza. Jeden z nich, grożąc rewolwerem, sterroryzował pracowników banku, podczas gdy drugi zabrał zawartość kasy. Rabunek był dokonany w błyskawicznym tempie.

Ponieważ bandyci zdołali natychmiast odjechać samochodem, którego numer nie został zauważony, a urzędnicy banku nie mogą udzielić żadnych ściślejszych wiadomości co do sprawców napadu, śledztwo jest ogromnie utrudnione.

Zdołano jedynie stwierdzić, że z kasy banku zabrano stosunkowo niewielką sumę ma 250 funtów.

Piwa Tychy
(rok założenia 1629)
Od 300 lat
idą w świat

Poseł Skirpa
ODJECHAŁ

WARSZAWA, 11.12 (PAT) W dniu dzisiejszym o godz. 0,15 pierwszy poseł Litwy w Warszawie minister K. Skirpa opuścił Warszawę, udając się do Kowna.

Na dworcu żegnał pana ministra, szef protokółu dyplomatycznego dyr. Al. Łobodeński, dyr. Kobyliański, radca Trimakas, sekretarz poselstwa litewskiego w Warszawie K. Jruksztis, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego oraz kolonia litewska.

Strajk studentów
NA LITWIE

KOWNO, 11.12 (PAT) Wczoraj wieczorem odbyło się zgromadzenie antyżydowskie z udziałem kilkuset studentów. Rektor uniwersytetu zakazał odbycia zebrania na terytorium uniwersytetu. Wówczas studenci udali się na urządzić pochód przez miasto, lecz zagrodziła im drogę policja, aresztując 27 osób. Studenci proklamowali 3-dniowy strajk, do którego przyłączyła się również litewska wyższa szkoła handlowa w Kłajpedzie, litewski instytut pedagogiczny w Kłajpedzie oraz szkoła rolnicza.

49 stopni mrozu

MOSKWA, 11. 12. W Warchojańsku, miejscowości, położonej na północnym wschodzie Syberii, która uchodzi za najzimniejszy punkt kuli ziemskiej, zanotowano w dniach ostatnich 49 st. mro-

Historyczne obrazy dla Pawilonu polskiego na wystawie w Nowym Jorku

Na otwartej w tych dniach wystawie w Instytucie Propagandy Sztuki w Warszawie — wraca specjalna uwagę seria siedmiu historycznych obrazów, zamówionych dla sal honorowych polskiego pawilonu na czasowie w Nowym Jorku, ilustrujących momentów z historii polskiej o znaczeniu ogólnoeuropejskim (powstanie Państwa Polskiego, chrzest Litwy, Unia Lubelska i odsiecz Wiednia), bądź też, w których Polska przodowała w dziedzinie rozwoju idei demokratycznych (przywilej Jedlneński, konfederacja warszawska, konstytucja 3 maja).

Autorami tych obrazów jest 11 członków Bractwa Św. Łukasza, którzy podporządkowali się idei wspólnego dzieła, tworząc siedem kompozycyj o jednolitych wątkach. Obrazy malowali: B. Cybis, B. Frydrysiak, J. Gotard, A. Jędrzejewski, E. Kanarek, A. Michalak, S. Płuśnański, J. Podoski, T. Pruszkowski, J. Zamoyski i J. Kubicki.

Poniżej reprodukujemy dwa z tych obrazów

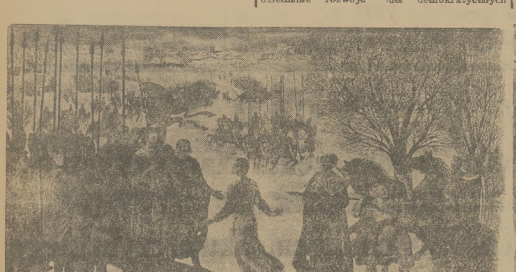

Bol. Chrobry, witający Ottona III, udającego się do grobu św Wojciecha w Gnieźnie. R. 1000

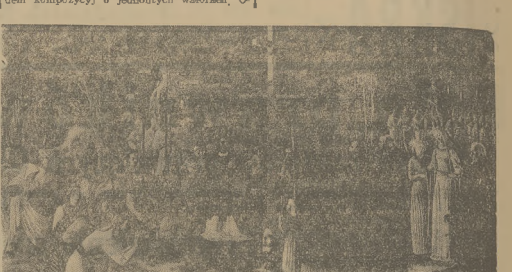

Chrzest Litwy. Rok 1386.

DEKRETY i ŻYCIE

W TROSCE O SPOKÓJ I ŁAD

Najnowsze dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej wynikają z ujawnionych potrzeb życia i potrzebom tym czynią zadość. Nie są to okolicznościowe pap erowe, obudowane na podstawie przesłanek doktrynalno - teoretycznych. Niemal w każdym przepisie tych dekretów znajdu je prawodawcze echo niedawnych ciężkich przejść i doświadczeń.

Surowe kary, jakie przewiduje dekret za usiłowanie przedmiotów służących celom wojskowym (aż do kary śmierci włącznie — czasu wojny) są zapewnieniem dotychczas jeszcze u naszym prawodawstwie karnym, dostrzeżonej, niewątpliwie przez sfery wojskowe, gdy Polska dwukrotnie — podczas kryzysu litewskiego i zadnieńskiego stanęła w obliczu wojny. W bezpośrednim związku z tymi wypadkami było wycofywanie wkładów z instytucji oszczędnościowych, co zwłaszcza w okresie kryzysu zaolziańskiego przybrało poważne rozmiary. Obecnie dekret przewiduje surowe kary za rozsiewanie fałszywych wiadomości, podważających zaufanie do waluty polskiej lub do kredytu publicznego.

Interesującą i pożądaną nowością jest zagrożenie karą do 3 lat więzienia za wywożenie fałszywego towaru zagranicę.

Wprowadzenie tego przepisu jest wynikiem smutnych doświadczeń, jakie poczyniliśmy w zakresie eksportowym, które kompromitowały dobre imię kupca i markę towaru polskiego.

Zwłaszcza przeciwko wypadki, gdy w grzybach suszonych, wysyłanych do St. Zjednoczonych odbiorcy znajdowali metalowe obciążenia; gdy gotowe ubrania, sprzedawano do Anglii na wagę, eksportowano je w stanie wilgotnym, a kieszeniami wypełnionymi piaskiem. Beczki masła, wysyłane przez przygodnych eksportowców, tylko na wierzchu miały towar żądanego gatunku, pod spodem zaś margarynę. Słowem przy zdobywaniu rynków zagranicznych dla swych towarów, Polska znalazła największych wrogów w pewnej kategorii „eksporterów", którzy działali „na uwarunego" byle zagarnąć zarobek jak największy na danej partii towru.

Obecnie tacy „eksporterzy" nie tylko znajdą się na czarnej liście Min. Przemysłu i Handlu, ale — i w celi więziennej. Dla naszego życia wewnętrznego wielkie znaczenie posiadają przepisy dekretu, grożące karą do 5 lat więzienia za namawianie do strajku powszechnego, jak i do zamknięcia warsztatów pracy przez pracodawców (lokaut) oraz do wstrzymania dostaw żywności do miast.

Pamiętamy t. zw. strajki włoście organizowane przez działaczy Stronnictwa Ludowego w niektórych powiatach województw południowych. Strajki te wyrażały się we wstrzymaniu dowozu żywności do miast — namową, niekiedy i siłą.

Przeciwko agitacji, za tego rodzaju strajkiem władze państwowe nie mogły wystąpić z należytą energią, nie były bowiem uzbrojone w odpowiednie przepisy prawne. Dopiero akty gwałtu, jakich dopuszczano się na „niepoślusznych" chłopach dawały możność ingerowania władzom rządowym.

Obecnie sytuacja jest inna, już sama agitacja czy to za strajkiem powszechnym, czy za niedostarczaniem żywności do miast będzie karana surowo — więzieniem do lat 5.

Jest to znaczne wzmocnienie widoków zachowania spokoju wewnętrznego i bezpieczeństwa publicznego, agitacja bowiem za strajkiem powszechnym czy też za ogłoszeniem miast stanowi poważne niebezpieczeństwo, mogące zakłócić normalny tok życia społecznego i państwowego.

Restauracja „ADRIA" Sosnowiec

BAR-COCTAIL via a vis dworca Tel. zarządu 62-343, Tel. sali 63-717

Z dniem 1-go grudnia 1938 r. OTWARCIE NOWO ODNOWIONEJ

SALI DOLNEJ!

PROGRAM ARTYSTYCZNY:

Duet: CLARIS BRIJON

— tańce salonowe po powrocie z zagranicy

Solistka: MARY GOULD

— w swoim repertuarze

Znakomita orkiestra: „HAPPY BOYS" — prolongowana

NAJLEPSZA KUCHNIA NA TERENIE ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO I ŚLĄSKA

Zamówienia dla przemysłu polskiego i krajów Bałkańskich i Bliskiego Wschodu

Jak wiadomo, Izby przemysłowo-handlowe rozwiązują systematyczną akcję zdobywania dla polskiego przemysłu nowych rynków zbytu. W ramach tej akcji wysłannik eksportowy Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie dokonał w okresie ubiegłego miesiąca objazdu rynków bałkańskich i Bliskiego Wschodu. Mimo wielkich trudności wywiązujących na niektórych rynkach, jak np. w Egipcie, Palestynie oraz w Bułgarii, gdzie zarysowuje się ostra konkurencja przemysłu niemieckiego — wysłannik eksportowy uzyskał w tych krajach oraz ponadto w Syrii, Turcji, Grecji i Rumunii — zamówienia na około 2 miliony złotych. Zamówienia te dotyczą głównie rur, łączników do rur, dykty, mebli giętych oraz sanitarzu.

PODAREK GWIAZDKOWY

w postaci perfum i kosmetyków jest miłym prezentem kupionym tylko

w PERFUMERII

M. JAGIEŁŁOWICZ i S-KA

SOSNOWIEC ul. 3-go Maja 7.

Wielki wybór! Niskie ceny! Uprzejma usługa!

Piękny rozwój
SZLACHTY ZAGRODOWEJ

WARSZAWA, 10.12 (tel. wł.). Związek Szlachty Zagrodowej, który rozpoczął swą działalność w listopadzie 1937 roku liczył wtedy wszystkiego 8 kół i 500 członków. Po roku pracy organizacyjnej związek ten liczy obecnie 361 kół, 26 zarządów powiatowych, 3 zarządy okręgowe i ponad 25 tysięcy członków.

SPORT

POLSKA ESTONIA 10:6

Wczoraj w Łodzi przy olbrzymim zainteresowaniu odbyło się spotkanie bokserskie pomiędzy drużynami Polski i Estonii, które w rezultacie dało wynik 10:6 dla Polski.

POZNAŃ — BERNO 9:7

W sobotę wieczorem reprezentacyjna drużyna Szwajcarii, występująca pod nazwą drużyny berneńskiej, rozegrała spotkanie z reprezentacją okręgu poznańskiego, przegrywając w stosunku 7:9. Goście wystąpili w tym samym składzie, w jakim walczyli przeciwko reprezentacji Polski w Warszawie. Poznań natomiast osłabiony był brakiem Szymory, Klimeckiego Jareckiego.

NIEMCY — POLSKA W GIMNASTYCE

345,06 : 328,09 PKT

W cyrku Sarasani w Dreznie w obecności 5000 widzów, rozegrany został w niedzielę czeckiwany z dużym zainteresowaniem mecz gimnastyczny pomiędzy Niemcami a Polską. Było to spotkanie rewanżowe za gościnę Niemców przed dwoma laty w Warszawie. Podobnie jak i w pierwszym spotkaniu i tym razem odniesli zwycięstwo Niemcy, jednak już w nie tak przekonywującym stosunku punktowym.

Indywidualnie w ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajął Friedrich (Niemcy), zaś z Polaków najlepszym był Kosman.

Niemcy wygrali spotkanie gimnastyczne w stosunku 345,06 na 328,09 pkt. Różnica wynosi niecałe 17 pkt, a więc prawie o połowę mniej niż w Warszawie.

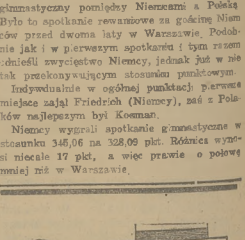

DOWÓD

— Sport przedłuża życie.
— Ależ nasi przodkowie nie uprawiali sportu.
— I dlatego też zmarli!

TROSKLIWA MAMA

Pani Ilzafieka ma osiemnastoletnią córkę. Pewnego razu wchodzi mieniecka do jej pokoju i zastaje ją w zupełnym negliżu przy boku jakiegoś młodzieńca.

— Panie! — woła oburzona. — Jak pan mógł zrobić coś podobnego! Przecie ta cekawa może się zaciążeć.

Uroczyste powitanie będzińskiego pułku artylerii

wracającego z Zaolzia

Wczoraj odbyło się w Będzinie uroczyste powitanie wracającego z Zaolzia, po chlubnym wypełnieniu powierzonych mu zadań będzińskiego pułku artylerii lekkiej.

Pułk powrócił do koszar w sobotę w nocy.

Wczoraj o godz. 11 rano na placu koszarowym w Będzinie zgromadzili się przedstawiciele władz państwowych ze starostą Boxą na czele, pszczyńcy wszystkich miast zagłębiowskich, przedstawiciele organizacyj i stowarzyszeń, związków kombatanckich ze sztandarami oraz zaproszeni goście.

Do oficerów i żołnierzy przemówił starosta Boxa, witając pułk w macierzystych koszarach.

Na powitanie odpowiedział dowódca pułku płk. Kijowski.

Po tych uroczystościach odbyła się defilada pułku na placu koszarowym, a następnie wspólny obiad żołnierski, w czasie którego żołnierze obdarowani zostali podarkami w postaci ciepłej bielizny, papierosów i słodyczy.

Nastrój w czasie obiadu panował serdeczny i cechował go niefrasobliwy humor żołnierski.

CAFE-RESTAURANT „SAVOY"

SOSNOWIEC, UL. 3-GO MAJA 8.

Telefony: 61-901, 62-735 Podziemia telefon 62-791.

Od 1 grudnia 1938 nowy program artystyczny!

Świetna subretka NINA LEWANDOWSKA

Cztery piękne tancerki BALETU ŁAPCZYŃSKIEJ — CZTERY

Najlepsza w Polsce SOLISTKA-TANCERKA IRA ARI

W „Podziemiach" nowoczaangażow. orkiestra „GOLKA-PLEWA"

W KAWIARNI koncertuje **BRONISŁAW PASTER** ze swym zespołem

POLECAMY: nasze doskonałe ciastka i wyroby cukiernicze własnego wypieku. POLECAMY: śniadania wiedeńskie — OBIADY KLUBOWE z 4 dań za zł. 2.50. POLECAMY: BUFET cukierniczy zaopatrzony w SŁODYCZE najlepszej jakości. NA WYNOS CENY RYNKOWE

Czy system tranzakcyj

WIĄZANYCH BĘDZIE PRZYWRÓCONY?

Koła gospodarcze uskarżają się, że niezaistnienie przez czynniki miarodajne ciągnącej się już wiele miesięcy sprawy przywrócenia systemu tranzakcji wiązanych naraża sfery zainteresowane na duże straty.

Załatwienie tej sprawy miałoby m. in. duże znaczenie dla polskiego rynku towarów kolonjalnych, na którym ostatnie wskutek niewyjaśnionej sytuacji niektóre towary znacznie podrożały. To też hurtownicy krajowi w obawie, że mogą zostać bez towarów kolonjalnych na święta zwiększyli ostatnio swoje zapotrzebowanie u importerów od 50 do 80 proc ponad zapotrzebowanie normalne.

Na zwiększenie tego zapotrzebowania wpłynęły również pogłoski o mających nastąpić podwyższkach opłat za kompensaty, które już obecnie w stosunku do poprzednich miesięcy warosły o 20 do 30 proc.

Koła gospodarcze podkreślają, że poprzedni system tranzakcji wiązanych, będąc technicznie nieprzemyślanym zawierał szereg luk. To też opracowana przez ministerstwo przemysłu i handlu instrukcja, w tym zakresie stara się usunąć te luki.

W dalszym ciągu koła gospodarcze wskazują, że tranzakcje wiązane stanowią pewne „zło konieczne", gdyż jest to jedyny sposób zapewnienia bezdewizowego importu z rynków nieclearingowych.

Ponadto tranzakcje te przyczyniły się do powstania w Polsce kilkunastu domów eksportowych, któreby bez tranzakcji wiązanych do pewnego stopnia straciły swą rację bytu.

Dlatego też sfery gospodarcze oczekują decyzji rządu w sprawie przywrócenia systemu tranzakcji wiązanych.

PROGRAM RADIOWY

PONIEDZIAŁEK, 12 GRUDNIA

6.30 „Dzień dobry" — wesoły montaż płytowy. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół: „Jak jedno szmurowadło popsuło dzieciom wycieczkę" — pogadanka dla dzieci młodszych. 11.15 Walce Straussa w różnych interpretacjach. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13.30 Oratorium — audycja dla dzieci. 14.00 Muzyka obiadowa. 14.50 Wiadomości giełdowe i giełda. 15.00 Teatr Wyobraźni dla młodzieży: „S. O. S." — słuchowisko. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa: „Biologia" — wygłosi St. Szuniński. 16.35 Najpiękniejsze kwartety klasyków wiedeńskich. 17.30 Felieton p. t. „Od Jordanu do Lilianu". 17.45 Muzyka z płyt. 17.50 20 lat przemysłu elektrycznego — wygłosi z elektrykiem. 18.00 „Za miedzą" — audycja słowno-muz. z udziałem Orkiestry Rozgł. Katow 18.25 Wiadomości sportowe. 18.30 Audycja słowiańska. 19.00 Rozmaitości muzyczne — koncert rozrywkowy. 20.25 Audycja informacyjna. 21.00 Widok: rozwoju handlu polskiego — przemówienie min. A. Romana. 21.50 Koncert z okazji 90-letn. jubileuszu pracy kompozytorskiej Z. Mieczyńskiego. 21.40 Nowości literackie omów. J. Lorentowicz. 22.00 Transmisja z Krakowa: Szuchowisko L. Lenza — „Trio" i pieśni w wykonaniu Gliszczyńskiej.

Zapisz się na członka P. M. S.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZ DNIA

12 Grudzień **Poniedziałek**

Aleksandra m. Dyonisego

Słowiańki: Wolidara

Słońca wsch. 7.35, zach. 15.23

Księżyca wsch. 22.7, z. 16.46

HISTORIA PODAJE:

3686 Zmarł w Grodnie Stefan Batory.

1812Zmarł na Ukrainie Stan. Trembecki, wybitny poeta i bajkopisarz.

1860 W Szymborzu na Kujawach urodził się Jan Kasprowicz, poeta.

PRZYSŁOWIA:

Im więcej zimą wody
Tym więcej z wiosną pogody.

RADY PRAKTYCZNE

Srebro potrzebujące oczyszczenia namoczyć w gorącej wodzie z pół na pół z amoniakiem. Gdy woda wystygnie srebro wyjąć i obetrzeć na sucho.

AFORYZMY:

Miłość prawdziwa — to wrajemne kochanie nie tylko zalet, ale i braków i wad. Kochający się są ślepi, natomiast miłość jest wszechpotężną.

—oOo—

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Tango Notturno"

EDEN: „Ostrożnie profesorze".

PATRIA: „Batalia nieustraszonych"

—oOo—

Dyżury aptek w Sosnowcu

Dziś dyżury nocne pełnią następujące apteki:

W. Dawiskibowej — ul. Piłsudskiego 18

G. Kupferbluma — ul. Nowopogońska 25

H. Rogowskiego — ul. Małachowskiego 12

—oOo—

× ZARZĄD CHRZEŚCIJAŃSKIEGO STOWARZYSZENIA Właśc. Nieruchomości w Sosnowcu wzywa swych członków do wzięcia udziału w odprowadzeniu na wieczny spoczynek zwłok śp. Stanisława Turbińskiego, które odbędzie się w dniu 12 grudnia br. o godzinie 14.30 z kościoła parafjalnego na cmentarz miejscowy. Zbiórka w kościele o godz. 14.

× ZARZĄD KOŁA B. WYCHOWANEK GIMNAZJUM IM. EMILII PLATER W SOSNOWCU urządza w dniu 12 bm. o godz. 19 w lokalu Stowarzyszenia Techników zebranie towarzyskie, na którym p. dyr. J. Siwikowa wygłosi odczyt. Koleżanki i sympatycy proszone są o liczne i punktualne przybycie.

× ZWIĄZEK TECHNIKÓW R. P. ODDZIAŁ W DĄBROWIE organizuje wycieczkę dla swych członków i techników nieprzesznych do Zakładów Trzyniedkich w Trzyńcu w dn. 17 i 18 bm. Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Związku w godz. 18—20 do dnia 15 bm. wiącznie, oraz telefonicznie p. Czechowicz, tel. 62954 w godz. od 8—12.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 12 grudnia o godz. 19 dla Zwiększ PrPrzyjaźni komedja Lichtenberga „Romans z Urzędem Skarbowym".

Jutro, dnia 13 grudnia o godz. 19 dla Związ „Juan".

W środę, dnia 14 grudnia o godz. 20 Teatr Miejski odegra w Siewierzu w sali Domu Społecznego świetną komedję Lichtenberga „Romans z Urzędem Skarbowym".

Bilety wcześniej do nabycia w aptece p. W. Domańskiego w Rynku.

W czwartek, dnia 15 grudnia o godz. 20.30 Teatr Miejski gra w Strzemieszycach w sali kina „Paw" wspaniałe widowisko Z. Nowakowskiego „Gałązka Rozmarynu".

—oOo—

Teatr w Katowicach

Wtorek 13 bm. godz. 20 — Koncert Ireny Dubiskiej.

Środa 14 bm. godz. 20 — „Pan Jowialski"

—oOo—

Zjazd delegatów

ZWIĄZKU SPÓŁDZIELNI I ZRZESZEŃ SPRZEDAWNICZYCH

Wczoraj i dziś odbywa się w Poznaniu zjazd delegatów Związku spółdzielni i zrzeszeń prz ców niczych.

Jak wynika z ostatnio wydanego sprawozdania w ciągu roku ubiegłego przybyło 90 nowych spółdzielni tak, że z końcem roku ubiegłego zrzeszał 525 spółdzielni, czego 344 kredytowych, 102 mieszkaniowo - budowlanych, 58 mieszkaniowych i 50 spółdzielni pracy. Ogółem spółdzielnie należące do związku grupowały około 156 tysięcy członków, w sklad których w przeważnej mierze wchodzą pracownicy umysłowi, a częściowo robotnicy.

Spółdzielnie kredytowe, które wykazują największy rozrost organizacyjny zrzeszyły ponad 110 tys. członków. W roku ubiegłym udzieliły członkom nasko sprocentowanych pożyczek w kwocie 24 mil. zł., zebrały oszczędności 7.5 mil zł., posiadały 18.5 mil. zł funduszów własnych oraz wykazały łącznie nadwyżkę w kwocie około 800 tys. zł.

—oOo—

DO KĄPIELI I MYCIA

polecamy aromatyczne „mydło Kołłątaj", które dzięki swej łagodności i silnej pianie zastępuje drogie mydła toaletowe. 6304

ODCISKI

ZGRUBIENIA SKÓRY, POWRASTANE PAZNOKCIE USUWA BEZBOLEŚNIE PRZY POMOCY SPECJALNYCH APARATÓW

GABINET KOSMETYCZNY „URODA"

SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 15.

Telefon 622 42.

Nowe nagrania płytowe

UTWORÓW SZYMANOWSKIEGO W AUDYCJACH RADIOWYCH

Polska publiczność od dawna już oczekuje nagrań płytowych utworów Karola Szymanowskiego. Dotychczas istotne zmiany nie wiele z nich utrwalone na płytach. To też z prawdziwym uznaniem należy powitać ukazanie się nowych nagrań i to w wykonaniu artystów, znających dobrze muzyczne intencje kompozytora — Eugenii Umińskiej i Zygmunta Dygasa; artyści ci nieraz muzykowali pod osobistym kierownictwem Szymanowskiego. Na płytach „Orpheon" nagrali oni następujące utwory: dwa „Mity" — „Narcyz" oraz „Driady i Pan" trzeci nowiem utwór tego cyklu „Fontanna Aretuzy" istnieje już w trzech wersjach płytowych; pozatym nagrano „Romans", „Pieśń kurpiowska" jako powtórne nagranie oraz z „Harnasiów" końcowe solo tenorowe, opracowane przez Pawła Kochańskiego na skrzypce. Zadaniem tych ostatnich nagrań jest między innymi spopularyzowanie utworów Szymanowskiego wśród szerokich warstw społeczeństwa. Radiosłuchacze będą mieli sposobność zapoznać się z tymi nowymi płytami prawdopodobnie już w okresie świątecznym.

—oOo—

× OCHOTNICY SYBERYJSKIEJ BRYGADY PIECHOTY Z 1920 R, we własnym interesie zgłoszą się 14 lub 15 grudnia rb. od godz. 16—19 w Domu Społecznym w Sosnowcu, ul. Żytnia 10, pokój 38. Do rejestracji potrzebna książeczka wojskowa, stwierdzająca odbytą służbę w wyżej wymienionej brygadzie.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych P. T. Prenumeratorów O WPŁACENIE PRENUMERATY za grudzień 1938 r.

Wydawnictwo Kurjera Zachodniego

Wyjaśnienia prawne

Jakie nowe opłaty wprowadza nowela do procedury karnej?

Ogłoszona świeżo nowela do procedury karnej wprowadza istotne zmiany w kosztach procesu karnego. Nowela wprowadza 100-złotową kaucję przy wniesieniu zażalenia na umorzenie postępowania karnego przez prokuratora Sądu Apelacyjnego.

Przy zażaleniu na tę decyzję do Sądu Apelacyjnego jako III instancji musi być wniesiona kaucja w sumie 100 złotych. W razie odrzucenia zażalenia przez Sąd Apelacyjny kaucja wniesiona przez pokrzywdzonego przechodzi na Skarb Państwa.

Inowacją poważną jest też wprowadzenie 1/4 kaucji kasacyjnej przy wniesieniu zapowiedzenia kasacji. W ten sposób oskarżony, w myśl nowych przepisów, wnosząc zapowiedzenie kasacji od wyroku zapadłego w I instancji w Sądzie Grodzkim, winien uiścić 25 zł. kaucji, a od wyroku zapadłego w I instancji w Sądzie Okręgowym stronę zapowiadającą kasację uiścić winna 25 zł. kaucji. Kaucja przepada na rzecz Skarbu Państwa, o ile po zapowiedzeniu kasacji wyroku jej nie złożono, czyli w wypadku, gdy strona po przeczytaniu motywów wyroku „rozmyśliła się"; i kasacji nie składa, złożona 3/4 kaucji przepada.

GWARANCJĄ DOBREGO PIECZYWA ŚWIĄTECZNEGO są MASŁO i JAJA

Mlp. Związku Mleczarskiego

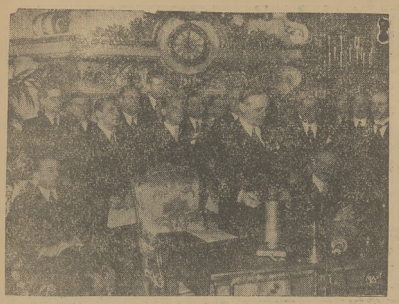

Z WIZYTY MIN. RIBBENTROPA W PARYŻU

Na zdjęciu po podpisaniu w Paryżu deklaracji francusko-niemieckiej, minister spraw zagr. Rzeszy Niemieckiej von Ribbentrop odczytuje w sali negatywnej francuskiego ministerstwa spraw zagranicznych urzędowy komunikat dla prasy. Obok min. Ribbentropa na prawo — minister spraw zagran. Francji Bonnet, na lewo ambasador niem. w Paryżu hr. Welczek.

15.XI — 24.XII br. okres propagandy radia.

Dla P. T. Odbiorców, którzy w tym okresie nabędą w naszym sklepie radioodbiorniki, przeznaczamy różnego rodzaju premie w postaci żarówek i różnych aparatów elektrycznych.

Bliższe informacje w sklepie Elektrowni i na posterunkach monterskich.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM, S. A.

Jest to bardzo obszerne streszczenie, poprzedzone rozprawą Pamponowa, w której podaje on życiorys Cieszkowskiego oraz jego charakterystykę ogólną, jako całowieka i myśliciela. Ponad to rozprawa zawiera rozdział, poświęcony polskiemu mesjanizmowi i misji słowiańskiej, w treściwy i jasny sposób zaznajamiającej czytelnika bułgarskiego z mesjanizmem Mickiewicza, Słowackiego, Trentowskiego i Cieszkowskiego.

Polska szkoła
W RUMUNII

CZERNIOWCE, 10.12 (PAT). „Kurjer Polski w Rumunji" donosi, że przywrócona polska szkoła powszechna w Czerniowcach uzyskała od władz rumuńskich prawo publiczności.

Silna flota wojenna na morzu to pokój i bezpieczeństwo kraju!

WANDA DRABIK
SOSNOWIEC, 3-go MAJA 5
Tel. 616-85.
Skład Delikatesów, Wina-Wódki
POLECA: Grzyby suszone, miód kurcyjny, wędliny żywieckie, dembowickie i wileńskie. Ryby żywe, wędzone oraz konserwy rybne. 5088
Elektryczna palarnia kawy.
Ceny niskie! —— Obsługa solidna!

— Skąd dowiedział się, gdzie kości rzebała?
— Prawdopodobnie szczekałam we śnie.

„Ojcze Nasz" Cieszkowskiego
PO BUŁGARSKU

W ostatnich czasach wzrosło znacznie zainteresowanie Polską w Bułgarii, naszą literaturą, historią. W związku z tym zanotować należy pojawienie się w tłumaczeniu na język bułgarski „Ojcze Nasz", Augusta Cieszkowskiego. Tłumaczenia dokonał Piotr Panporow, nauczyciel gimnazjum, który blisko rok spędził w Polsce, studiując polską literaturę i filozofię. Wynikiem tych studjów był szereg entuzjastycznych artykułów o Polsce, jej literaturze i filozofii, umieszczonych w czasopismach bułgarskich, obecnie zaś przybywa spora książka „Ojcze Nasz", Cieszkowskiego.

DROBNE OGŁOSZENIA

RYSOWNIA
robót ręcznych, haft maszynowy, mereżki, endowanie, pisowanie obciąganie guzików, haft kółeczky. Wybór tkanin. Brzegowska Małachowskiego 2-6 — wprost Banku Polskiego. 6212

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

KINO „EDEN"
Szalona komedja tysiąca nieporozumień p. t.
Ostrożnie profesorze
w roli gł. HAROLD LLOYD jako roztargniony profesor archeologji
Pocz. I s. o g. 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO ZAGŁĘBIE
DZIŚ **POLA NEGRI** nasza rodaczka
w potężnym filmie
Tango Notturno
Wspaniałe melodie, które śpiewa cały świat
Pocz. o godz. 17.30 w niedzielę o g. 15.30

KINO-TEATR „PATRIA"
L. Marcinkowski
S-ka
w Sosnowcu
dawn. Kino Palace
Wielka, bohaterska epopea miłosna
Batalia Nieustraszonych
w roli gł.: Olivia de Havilland i George Brent
Nadprogram:
Reportaż z pobytu Marszałka Rydza-Śmigłego na Zaolziu.
W okresie przedświątecznym, premia pieniężna dla naszych kupców
CENY MIEJSC OD 25 GR.

O. SOYKA

Karty i Miłość

Adaptacja autoryzowana
EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO 76)

— Mam do pana prośbę, panie hrabio. Zależy mi na tym, by wynik dzisiejszej nocy pozostał w tajemnicy.

— Pan może uprzedzał, panie Ryszardzie — odparł Łappe-Drohocki. — O to samo chciałem prosić. Nie mam najmniejszej chęci stać się bajką całej Warszawy i oprócz tego trafić do dziennikarzy.

— A jednak proszę pana hrabiego o przyrzeczenie, że będzie milczał niezależnie od wszystkich okoliczności i wypadków. Niech ludzie mówią i myślą, co im się podoba, ale nikt nie może wiedzieć, w jaki sposób doszedłem do takich pieniędzy.

Łappa-Drohocki zastanowił się na chwilę, po czym odpowiedział twardo:

— Dobrze. Daję panu słowo honoru, że nikt nigdy w tej sprawie ode mnie jednego słowa nie usłyszy. — Po krótkiej przerwie ciągnął: — Domyślikam się, że chodziło o coś niezwykłego. W normalnych warunkach pan by nie mógł mieć takiej przewagi.

Wehlen-Bojemski popatrzał przed siebie w zadumie.

— Są wypadki, że człowiek jest pewny wygranej... Tak... — Obrzucił Łappę-Drohockiego przelotnym spojrzeniem.

Hrabia je poczuwał.

— To się zdarza przeważnie wtedy, gdy człowiek nie ma nic do stracenia — dokończył poważnie. — Nadzieja i strach pochłaniają dużo siły wewnętrznej niezbędnej przy grze. Mam wrażenie, że już się nie spotkamy we dwójkę przy zielonym stole.

— Nawet na pewno, panie hrabio.

— Nic na tym nie stracę — podjął Łappa-Drohocki. — Zrobił pan wielki wyłom w moim stanie posiadania. Przyznaję się otwarcie. Ale to nic nie szkodzi. Za rok, najdalej za dwa, rany będą zabliźnione... Powróćmy teraz do spraw aktualnych. Wobec takich okoliczności dostarczę osobiście kwoty, którą do pana przegrałem.

— Jestem bardzo zobowiązany.

— Kiedy możemy się spotkać?

— Od czwartej po południu jestem do pańskiej dyspozycji, panie hrabio — odpowiedział Wehlen-Bojemski. — Może pan hrabia zechce do mnie przyjechać?

— Owszem. Tylko słyszałem, że pan zmienił mieszkanie.

— Nie, mieszkam nadal na 6-go Sierpnia.

Pożegnali się wkrótce.

Wehlen-Bojemski pojechał do mieszkania, które było świadkiem długiego łańcucha powodzeń, a do którego, jak sądził, już nigdy nie powróci.

Zawołał następnie dozorcę i kazał otworzyć wszystkie pokoje.

Czekając na to, ujrzał nagle swoich dawnych służących kucharza i lokaja, którzy wyszli ze stróżówki. Wobec tego rozkazał kąpiel i wystawny obiad.

Z łazienki udał się do gabinetu, zniszczył kilka notatek i listów, które znalazł w swoim portfelu. Była tam kartka:

„Chciałabym się z Panem dziś zobaczyć. Proszę przyjść o szóstej do Ziemiańskiej na Marszałkowskiej. Nora Otrzymka."

Patrzał długo na arkusz papieru, który rozstrzygnął o jego losie. Podarł go na drobne kawałki, zebrał je w dłoń, chciał wrzucić do kosza, lecz po krótkim namyśle spalił.

Zjadł doskonały obiad, usiadł w głębokim fotelu i zapalił papierosa.

Punktualnie o czwartej lokaj zameldował hrabiego. Wehlen-Bojemski pośpieszył na spotkanie i wprowadził do gabinetu Łappę-Drohockiego, który wszedł z teczką. Po przywitaniu się wyjął z niej kilka paczek banknotów i położył na biurku.

(C. d. n.)

Sosnowiec. — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4. Tel. 61054. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61078

Ogłoszenia bieżące przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 5 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Wiersz milimetrowy jednoszpaltowy, na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 1 zł.; w tekście 60 gr.; za tekstem 45 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, ogłoszenia drobne zawierające ponad 20 wyrazów 20 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt 70 mm: w niedzielę i święta 25% drożej. Układ tabelaryczny 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca Administracja nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem rocznjcu:
30 drobnych ogł. 28 zł.
20 drobnych ogł. 13.80 zł.
10 drobnych ogł. 7.80 zł.
5 drobnych ogł. 4.80 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się 50 g.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, ulica Małachowskiego 1. — DĄBROWA, Sobieskiego, róg 3 Maja, tel. 68.302, p. J. Góralski. GRUDZIĄC, Kiosk p. Ludwikowicz WOJKOWICE KOM., kiosk p. Jaśkowskiego. ŁAZY, Wł. Jaworski. OKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. STRZEMIESZYCE, garnca W. Bagińskiej. ZAWIERCIE, 3 Maja 29. ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. ŻARKI, Fr. Cacoń. MYSZKÓW, kiosk St. Jaworek. PILICA, Rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Stasznica 27. — KAZIMIERZ-PORĄBKA, ul. Wiejska 13, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4.